

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

15 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocații Caragia Elisaveta și Gantea Vasile în numele inculpatului Armasari Gheorghii, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Armasari Gheorghii Iacov, născut la 27 mai 1954, originar și domiciliat în r-nul Nisporeni, s. Ciorești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.06.2014 – 11.12.2014 (prima instanță);
2. 21.01.2015 – 15.04.2016 (instanța de apel);
3. 22.07.2016 – 15.11.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Nisporeni din 11 decembrie 2014, Armasari Gheorghii, a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, lui Armasari Gheorghii i s-a incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3), lit. c) Cod penal, precum că, la 12.07.2014, a fost la câmp împreună cu vecinul său, Josan Gheorghe, iar seara s-au întors acasă. În timp ce stăteau la masă, la Josan Gheorghe în ogradă, a intrat Armasari Larisa care a împrumutat 50 lei de la Josan Eugenia, a consumat 100 g de votcă, după care a plecat să cumpere mâncare la pui. În continuare, Armasari Gheorghii, a mai stat puțin la masă cu Josan Gheorghe, au mai consumat alcool, iar după ce a înnoptat, Armasari Gheorghii s-a pornit acasă.

Ajungând acasă, văzând că soția sa Larisa este în stare de ebrietate, a încercat să întrețină cu ea un raport sexual, dar ultima a refuzat. Din acest motiv, între ei s-a iscat o ceartă, iar Armasari Gheorghii a apucat-o de un picior și a tras-o jos de pe pat. Apoi i-a aplicat acesteia multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste corp, cauzându-i leziuni corporale. La un moment dat, Armasari Larisa s-a rupt din mâinile soțului și a mers și a dormit la o fiică de a ei pe nume Labic Natalia în s.

Ciorești. La 13.07.2014, în jurul orei 11:00, Armasari Larisa a fost observată la magazinul din sat de către Josan Eugenia, era îmbrobodită și avea ochii vineți.

După aceasta, Armasari Larisa, simțindu-se rău, s-a deplasat la Centrul Medical din s. Ciorești pentru a primi îngrijiri medicale. În sala de așteptare, erau mai multe persoane, printre care și Jignea Liuba, care a observat că, Armasari Larisa avea ochii vineți și fața umflată, întrebând-o ce a pățit, Armasari Larisa i-a comunicat că a fost bătută de către soțul ei la domiciliu. În timp ce povestea faptele date, și-a pierdut cunoștința și a căzut jos. Atunci au intervenit asistentele medicale. În timpul examinării corporale pe corpul cet. Armasari Larisa, s-au depistat hematoame în regiunea cutiei toracice pe coapse și fese, fața era umflată, iar ochii erau vineți. Fiind în stare gravă a fost internată în spitalul r-1 Nisporeni. Apoi la 18.08.2013, Armasari Larisa a decedat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Armasari Gheorghii să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, invocând că:

- în cadrul procesului penal, de către acuzare au fost prezentate suficiente probe incontestabile ce confirmă pe deplin vinovăția inculpatului Armasari Gheorghii, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal și anume declarațiile martorilor Labic Natalia, Jignea Liuba, Jignea Vasile, Adam Diana, Josan Gheorghe, Josan Eugenia, a raportului de expertiză medico - legală 14D din 28.01.2014, raportul de expertiză medico - legală 38D din 12.04.2014 și circumstanțele descrise în procesul - verbal de examinare a obiectului și anume a „procesului - verbal de audiere a victimei din data de 19.07.2013, întocmit de către agentul constator”;

- instanța de judecată la adoptarea sentinței de achitare, nu a luat în considerare faptul că însăși decedata, anterior decesului a declarat numitei Labic Natalia, lui Jignea Larisa, cât și polițiștilor care anchetau la acel moment cazul, că a fost bătută de către soțul Armasari Gheorghii la domiciliu, dând în acest sens și declarații în scris;

- instanța, nu a luat în considerare că Armasari Larisa după ce fusese bătută, a fost văzută de mai multe persoane ca având vânătăi în regiunea feței;

- luându-se în considerare multitudinea leziunilor corporale, acestea nu puteau surveni în urma căzăturilor așa cum a declarat inculpatul în instanța de judecată, clar arătându-se prin raportul de expertiză, că au survenit în urma loviturilor;

- inculpatul, după comiterea infracțiunii, văzând multiplele leziuni pe corpul soției sale, nu a apelat la serviciul de salvare pentru ai fi acordat ajutor medical, fapt care duce la concluzia că ultimul intenționat nu a făcut acest lucru, pentru a-și

ascunde urmele faptei comise și care de fapt, a dus la decesul victimei Armasari Larisa;

- la adoptarea sentinței de achitare a inculpatului Armasari Gheorghii, instanța s-a bazat subiectiv doar pe declarațiile ultimului, neluând în considerare nici o probă prezentată de către procuror;

- cât privește versiunea inculpatului expusă, precum că ar fi găsit-o pe soția sa în curtea casei jos la pământ și că ar fi dus-o doar în casă, urma a fi apreciată critic de către instanță, din considerentele că aceste declarații fiind corelate la probele administrate la faza de urmărire penală și examinate în instanța de judecată, nu corespund adevărului și au scopul inducerii în eroare a instanței de judecată, întru evitarea răspunderii penale pentru fapta comisă, ceea ce s-a și întâmplat, inculpatul fiind achitat de către prima instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016, a fost admis apelul declarat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Armasari Gheorghii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Armasari Gheorghii, la 12.07.2014, a fost la câmp împreună cu vecinul său, Josan Gheorghe, iar seara s-au întors acasă. În timp ce stăteau la masă la Josan Gheorghe în ogradă, a intrat Armasari Larisa care a împrumutat 50 lei de la Josan Eugenia, a consumat 100 g de votcă, după care a plecat să cumpere mâncare la pui. În continuare, Armasari Gheorghii a mai stat puțin la masă cu Josan Gheorghe, au mai consumat alcool, iar după ce a înnoptat, Armasari Gheorghii s-a pornit acasă.

Ajungând acasă, văzând că soția sa Larisa este în stare de ebrietate, a încercat să întrețină cu ea un raport sexual, dar ultima a refuzat. Din acest motiv, între ei s-a iscat o ceartă, iar Armasari Gheorghii a apucat-o de un picior și a tras-o jos de pe pat. Apoi i-a aplicat acesteia multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste corp, cauzându-i leziuni corporale. La un moment dat, Armasari Larisa s-a rupt din mâinele soțului și a mers și a dormit la o fiică de a ei pe nume Labic Natalia în s. Ciorești. La 13.07.2014, în jurul orei 11:00, Armasari Larisa a fost observată la magazinul din sat de către Josan Eugenia, era îmbrobodită și avea ochii vineți.

După aceasta, Armasari Larisa, simțindu-se rău s-a deplasat la Centrul Medical din s. Ciorești pentru a primi îngrijiri medicale. În sala de așteptare, erau mai multe persoane printre care și Jignea Liuba, care a observat că Armasari Larisa avea ochii vineți și fața umflată, întrebând-o ce a pățit, Armasari Larisa i-a comunicat că a fost bătută de către soțul ei la domiciliu. În timp ce povestea faptele date, și-a pierdut cunoștința și a căzut jos. Atunci au intervenit asistentele medicale. În timpul examinării corporale, pe corpul cet. Armasari Larisa s-au depistat

hematoame în regiunea cutiei toracice pe coapse și fese, fața era umflată, iar ochii erau vineți. Fiind în stare gravă a fost internată în spitalul r-1 Nisporeni. Apoi la 18.08.2013, Armasari Larisa a decedat.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului Armasari Gheorghii, în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, violența în familie, adică săvârșirea acțiunilor intenționate manifestate fizic de către un membru al familiei, soldată cu decesul victimei.

Deși inculpatul Armasari Gheorghii nu și-a recunoscut vinovăția, instanța de apel a conchis că vinovăția sa a fost dovedită prin următoarele probe, verificate în ședința instanței de apel:

- declarațiile martorului Labic Natalia, care a comunicat că este fiica lui Armasari Gheorghii și Armasari Larisa. La moment nu locuiește împreună cu părinții. Data precisă nu și-o amintește, însă pe la mijlocul lunii iulie 2013 a mers în vizită la o verișoară de a ei în or. Chișinău. Aproximativ pe la ora 17:00 a fost telefonată de către mama sa Armasari Larisa, care i-a comunicat ca se află la magazinul din sat, cumpără mâncare la pui, iar tatăl ei Armasari Gheorghe la domiciliu a încercat să o bată. Atunci i-a spus mamei sale să se ducă să dea mâncare la pui, după care să meargă la ea acasă și să stea pînă a doua zi. A doua zi dimineața a fost anunțată de la punctul medical din sat, precum că pe mama sa a luat-o salvarea. A telefonat la spital și medicii i-au comunicat ca mama ei este în stare gravă. A doua zi cînd s-a dus la spital, starea mamei sale se ameliorase puțin, iar medicii spuneau că totul o să fie bine. După ce și-a revenit a întrebat-o pe Armasari Larisa ce s-a întîmplat, moment în care Armasari Larisa a comunicat că în seara cînd a telefonat-o, aflîndu-se împreună cu tatăl ei, la domiciliu în s. Ciorești, r. Nisporeni, acesta a încercat să întrețină cu ea un raport sexual dar a refuzat. Din acest motiv între ei s-a iscat o ceartă, iar Armasari Gheorghii a apucat-o de un picior și a tras-o jos de pe pat. Apoi s-a rupt din mâinile lui și a mers, și a dormit acasă la ea. Alte informații nu a mai putut da, deoarece începuse a vorbi neclar. În moment ce discuta cu mama ei, Armasari Larisa, a observat că aceasta avea o vîntăie la un ochi și una pe partea dreaptă a pieptului. Nu a mai întrebat-o de unde are vîntăile respective, deoarece se simțea rău. După aceasta l-a întrebat pe tatăl ei, Armasari Gheorghii, dacă este adevărat ce a comunicat mama ei, dar acesta a negat faptul dat. A spus ca a găsit-o pe Armasari Larisa în stare de ebrietate jos, în ogradă și atunci a luat-o de braț și piept și a tîrît-o în casă. La 18.08.2013 Armasari Larisa a decedat la un spital din or. Chișinău. După deces a avut o discuție cu tatăl ei, Armasari Gheorghii, moment în care i-a comunicat ca într-adevăr în acea zi a vrut să întrețină un raport sexual cu Armasari Larisa și din cauza ca erau în stare de ebrietate s-au certat puțin. Armasari Larisa s-a ridicat și a plecat, dar el a rămas acasă. I-a comunicat că nu a lovit-o pe mama ei. După alte discuții, tatăl ei i-a comunicat că nu prea-și amintește bine ce s-a întîmplat, dar îi pare foarte rău că s-a ajuns la situația dată. A menționat faptul că

atît mama ei, cît și tatăl consumă des băuturi alcoolice și din această cauză au mai avut neînțelegeri. Armasari Gheorghii o mai apuca cu mâinile de gît pe mama sa, ca aceasta să nu strige. Anterior între părinții ei au mai existat conflicte, dar de fiecare dată se împăcau;

- declarațiile martorului Jignea Liuba, care fiind audiată a declarat că la centrul de sănătate din s. Ciorești, r. Nisporeni, a văzut-o pe Armasari Larisa și vizual a observat că aceasta avea ochii vineți și mergea cam greu. Totodată ultima i-a comunicat că a fost bătută de către bărbatul ei cu o seara înainte. După care a căzut jos și și-a pierdut cunoștința;

- declarațiile martorului Jignea Vasile, care fiind audiat a declarat că a comunicat că soția sa Jignea Liuba i-a comunicat că a văzut-o pe Armasari Larisa la punctul medical din sat și că avea ochii vineți;

- declarațiile martorului Adam Diana, care a declarat că prin luna iulie 2013, aflându-se la serviciu, a observat că în sala de așteptare se afla cet. Armasari Larisa din s. Ciorești, care avea capul umflat și ochii vineți. Apoi Armasari Larisa și-a pierdut cunoștința, repede i-au acordat ajutor medical, timp în care și-a revenit puțin. A fost anunțată salvarea și Armasari Larisa a fost transferată de urgență la spitalul din or. Nisporeni. Din discuțiile cu persoanele care se aflau în sala de așteptare, a înțeles că, ultima spunea că a fost bătută de către soțul ei. În cadrul examinării corporale a observat că Armasari Larisa avea hematoame în regiunea cutiei toracice pe coapse și fese, fața era umflată, iar ochii erau vineți. De la oamenii din sat a auzit ca soțul acesteia Armasari Gheorghe o mai bătea cîteodată din motivul consumului excesiv de alcool;

- declarațiile martorului Josan Gheorghe, care a declarat că în acea zi Armasari Gheorghii servise la el vin. De mai multe ori i-a văzut pe soții Armasari cu vînatăi pe corp.

În ședința judecată a instanței de apel, martorul Josan Gheorghe, și-a susținut declarațiile date anterior. Suplimentar a adăugat că, atunci cînd Armasari Larisa a plecat de la el, era beată. Nu avea leziuni pe față. Relațiile între Armasari Gheorghii și Larisa erau bune, nu i-a văzut certându-se. Armasari Gheorghii a plecat de la el, după ce a plecat Larisa, el a mai stat și a servit. A plecat aproximativ după o oră, o oră jumătate. Martorul Jignea Liuba a decedat, iar Jignea Vasile este pe moarte. El i-a văzut pe Armasari Gheorghii și Larisa că mergeau la cot. A doua zi, Larisa iar a venit la ei, nu a spus că a bătut-o cineva. Nu a auzit vreodată ca Armasari Gheorghii să o bată pe Armasari Larisa;

- declarațiile martorului Josan Eugenia, care a declarat că în acea zi Armasari Gheorghii a servit vin la ei. A doua zi dimineața la magazin a văzut-o pe Armasari Larisa vînată pe față. Prin sat, ulterior a auzit că ar fi fost bătută de Armasari Gheorghii.

Materialele dosarului:

- raportul de expertiză medico - legală nr. 14 D din 28.01.2014, în care s-au constatat leziunile depistate la Armasari Larisa, cauza decesului, precum și a fost stabilit că leziunile depistate au fost cauzate cu corp contondent dur sau la lovirea de acesta (f.d. 71, vol. I);

- raportul de expertiză medico - legală nr. 38 D din 12.04.2014, conform căruia s-a stabilit că leziunile conform fișei medicale nr. 4570 puteau fi cauzate la lovitura cu pumnii sau picioarele, posibil în timpul și împrejurările indicate (f.d. 76 – 78, vol. I);

- procesul - verbal de examinare a declarațiilor victimei Armasari Larisa din 19.07.2013, în care indică că a fost bătută de soțul său la 12.07.2013 (f.d. 99 – 100, vol. I).

Astfel, instanța de apel a menționat că din probele cercetate, rezultă ferm faptul că, la 13.07.2013 Armasari Larisa, a fost atacată de către Armasari Gheorghii și urmare anume a loviturilor aplicate de către el, aceasta a decedat.

Instanța de apel a respins versiunea inculpatului și a apărării, precum că Armasari Larisa a fost agresată de altcineva și inculpatul a găsit-o în ogradă deja fiind bătută, indicând că este inventată în scop de apărare și de a duce în eroare instanța. Până la survenirea decesului, victima a dat declarații din care rezultă că a fost bătută de către soțul său, Armasari Gheorghii.

La fel, instanța de apel a relatat că victima a reușit să povestească despre cele întâmplate fiicei sale, care a dat declarații sub jurământ. Declarațiile fiicei, au fost confirmate și prin declarațiile martorilor Jignea Liuba și Jignea Vasile, care au fost verificate și în ședința instanței de apel. Acești martori de asemenea au dat declarații sub jurământ și nu a fost identificat de instanța de apel temei de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor martorilor nominalizați.

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă, instanța de apel a ținut cont de faptul că Armasari Gheorghii este caracterizat pozitiv, nu are antecedente penale și la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află. Necătând la acest fapt, instanța de apel, luând în considerare gravitatea faptei și consecințele ei, a conchis că este rațional de a-i aplica o pedeapsă sub formă de 6 ani închisoare, care este echitabilă în coraport cu fapta comisă. Instanța de apel a statuat că anume tipul și mărimea pedepsei aplicate lui Armasari Gheorghii, vor fi cele mai eficiente la reeducarea lui și la atingerea scopului legii.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1. Avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului Aramsari Gheorghii, care indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe fără modificări, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori

motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- instanța de apel a reținut în motivarea deciziei argumentele invocate de procuror în apel, deși acestea sunt neîntemeiate, învinuirea adusă nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente, iar o hotărâre de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului;

- la motivarea deciziei, instanța de apel a dat prioritate doar probelor administrate la urmărirea penală;

- sentința primei instanțe este legală și întemeiată, cercetarea judecătorească a fost făcută sub toate aspectele, probele administrate au fost apreciate de prima instanță, care a verificat nemijlocit probele și a audiat în ședință martorii care au dat declarații diferite de cele de la urmărirea penală, iar instanța de apel a ignorat aceste probe;

- vinovăția inculpatului nu a fost confirmată de prima instanță, însă instanța de apel a apreciat că este o poziție inventată în scop de apărare;

- nevinovăția inculpatului este dovedită prin procesul verbal de constatare din 19.12.2013 (f.d. 52, vol. I), procesul verbal de constatare din 14.07.2013 (f.d. 52, vol. I) – audierea fiicei inculpatului, Armasari Galina, procesul verbal de constatare din 17.12.2013 (f.d. 54, vol. I) – audierea lui Armasari Petru, procesul verbal de constatare din 14.07.2013 (f.d. 55, vol. I) – audierea fiicei inculpatului, Labic Natalia, procesul verbal de constatare din 19.12.2013 (f.d. 56, vol. I) – audierea cet. Luca Tatiana, procesul verbal de audiere a martorului Josan Eugenia din 19.07.2013 (f.d. 57, vol. I), procesul verbal de audiere a martorului Josan Gheorghe din 19.07.2013 (f.d. 58, vol. I), procesul verbal de constatare din 19.12.2013 (f.d. 59, vol. I), audierea cet. Adam Diana, procesele verbale de constatare din 17.12.2013 și 14.07.2013 (f.d. 61, vol. I) – de audiere a lui Armasari Gheorghii, raportul de constatare medico-legală nr. 1436 (f.d. 63, vol. I), procesul verbal de audiere în cadrul urmării penale a martorului Adam Diana din 17.02.2014 (f.d. 84-85, vol. I), procesul verbal de audiere a martorului Jignea Liuba din 07.03.2014 (f.d.86, vol. I), declarațiile martorului Jignea Liuba în prima instanță din 10.09.2014 (f.d.185, vol. I), procesul verbal de audiere în cadrul urmării penale a martorului Josan Eugenia din 07.03.2014 (f.d. 90, vol. I), caracteristica lui Armasari Gheorghii, eliberată la 11.03.2014 (f.d. 109, vol. I), declarațiile din prima instanță a martorului Josan Gheorghe (f.d. 165, vol. I), declarațiile din prima instanță a martorului Jignea Vasile din 10.09.2014 (f.d 186, vol. I);

- probele care l-ar incrimina pe inculpat, declarațiile victimei Armasari Larisa care a declarat că a fost bătută de soț și declarațiile fiicei inculpatului urmau a fi apreciate critic, dat fiind că între ele există divergențe foarte mari, care nu au putut

fi înlăturate nici la examinarea cauzei în prima instanță cât și în instanța de apel, dat fiind că nici partea vătămată nu a putut fi audiată, pentru că a decedat, iar singurul martor care a dat declarații de incriminare, fiica inculpatului - Labic Natalia, nu s-a prezentat în instanță pentru a confirma declarațiile date la urmărirea penală;

- între declarațiile victimei și declarațiile martorului Labic Natalia, care cunoște circumstanțele cazului tot de la victimă, există divergențe semnificative, care conduc la existența unor dubii referitoare la veridicitatea acestor declarații, iar instanța de apel urma să le aprecieze critic, aceste probe nefiind verificate în instanța de judecată și divergențele nu au fost înlăturate;

- instanța de apel urma să țină cont de prevederile art. 389 Cod de procedură penală, astfel între inculpatul Armasari Gheorghii și martorul Labic Natalia nu au fost efectuate confruntări, iar cerințele indicate în articolul de mai sus nu au fost respectate, ansamblul de probe nu conduce la incriminarea inculpatului, declarațiile martorului Labic Natalia sunt singurele care îl incriminează pe inculpat, sunt diferite de cele ale părții vătămate și nu au fost verificate nemijlocit de instanța de judecată nici la examinarea în fond și nici în apel;

- poziția inculpatului față de învinuirea adusă a fost confirmată de instanța de judecată prin probe concludente și pertinente, și nu a fost combătută prin probele prezentate de acuzare, dimpotrivă aceste probe sunt cele care i-au confirmat poziția inculpatului.

6.2. Avocatul Gantea Vasile în numele inculpatului Armasari Gheorghii, fără a indica nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe, din motiv că în instanța de apel a fost avocat din oficiu, el însă având contract de asistență juridică din 09 septembrie 2016 a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicită și repunerea în termen a recursului ordinar, invocând că:

- la baza învinuirii au fost puse presupuneri contrar prevederilor art. 8 Cod de procedură penală;

- probele indicate în rechizitoriu nu coroborează între ele, sunt incerte și nu dovedesc faptul că Armasari Gheorghii ar fi comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal;

- nici unul din martorii Adam Diana, Josan Gheorghe și Josan Eugenia nu sunt oculari;

- în acțiunile inculpatului nu s-a confirmat prezența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal;

- din materialele cauzei rezultă că Armasari Larisa avea diagnoza „alcoolism cronic de gradul II”, din anul 2007 (f.d. 77, vol. I), ducea un mod de viață dezordonat și ca urmare a consumului excesiv de alcool, fiind în stare de ebrietate avansată, deseori cădea jos, întorcându-se acasă cu vânătăi și excoriații pe corp, astfel se dovedește că fapta infracțională nu a avut loc;

- în instanța de apel nu au fost prezentate alte probe din care să reiasă o altă stare de fapt, decât cea constatată de prima instanță, mai mult ca atât în ședința instanței de apel nu a fost examinată nemijlocit nici o probă, iar procurorul doar a dat citire listei probelor prezentate în prima instanță, fără a examina suplimentar și a prezenta vreo probă;

- instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține declarațiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar în temeiul căruia fusese achitat în prima instanță;

- instanța de apel urma să procedeze la o nouă audiere, atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acușării solicitați de părți.

7. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestora.

Cu referire la recursul avocatului Gantea Vasile, procurorul a indicat că a fost declarat peste termen și, pe acest temei, în conformitate cu prevederile art.432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, urmează a fi respins ca inadmisibil.

Ce ține de recursul avocatului Caragia Elisaveta, s-a menționat că recurentul își motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a materialului probatoriu nu se conțin în temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Respectiv, criticile formulate de autor nu sunt motivate sub aspectul cășării hotărârii contestate, ca fiind ilegală, or reaprecierea probelor, soluție propusă de recurent, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar recursul este vădit neîntemeiat, inclusiv și din considerentul că instanța de apel, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat, s-a pronunțat și a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor.

8. Judecând recursul ordinar declarat de avocatul Gantea Vasile în numele inculpatului Armasari Gheorghii, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să respingă recursul ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a decizie instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz se reține că, decizia motivată a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016, a fost pronunțată la 30 mai 2016, fiind înmînată copia acesteia părților prezente în ședința de judecată (f.d. 36, vol. II).

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate integral la 30 mai 2016 a expirat la 30 iunie 2016.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că la 26 septembrie 2016, conform ștampilei grefei Curții Supreme de Justiție pe foaia recursului declarat (f.d. 77, vol. II), avocatul Gantea Vasile a depus în numele inculpatului Armasari Gheorghii recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel evident, peste termenul legal de declarare a recursului ordinar de 30 zile.

În acest sens, Colegiul penal lărgit statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În consecință, Colegiul penal lărgit conchide, că recursul ordinar declarat la 26 septembrie 2016, de către avocatul Gantea Vasile depus în numele inculpatului Armasari Gheorghii este inadmisibil, fiind declarat peste termen.

9. Judecând recursul ordinar declarat de avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului Armasari Gheorghii, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală a hotărîrii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Totodată, prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, stipulează că judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Verificând legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs indicat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6)

Cod de procedură penală, și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că „hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul deciziei instanței de apel (f.d. 42-44, vol. II), rezultă că aceasta și-a întemeiat decizia de condamnare a inculpatului Armasari Gheorghii pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal și pe declarațiile martorului Labic Natalia date în cadrul urmăririi penale, fără ca acest martor decisiv să fie audiat în ședința de judecată a instanței de apel, conform prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, declarațiile respective fiind doar citite în ședința instanței de apel, fapt consemnat în procesul verbal a ședinței de judecată a instanței de apel din 15 aprilie 2016 (f.d. 35, vol. II).

Prin urmare, Colegiul penal atestă că martorul decisiv al acușării Labic Natalia nu a fost audiat din nou în ședința instanței de apel, după cum era obligată să procedeze instanța de apel, din moment ce judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, aceasta nu era în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea din nou a martorului decisiv al acușării, omisiune ce rezultă din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din instanța de apel.

În acest context, se conchide că la judecarea apelului, instanța de apel a procedat contrar prevederilor art. 6 CEDO, încălcând dreptul la un proces echitabil, și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat în cauze similare, că martorii acușării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acușatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărârea CtEDO în cauza Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60).

Colegiul penal lărgit, ține să menționeze că instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, în temeiul cărora fusese achitat în prima instanță. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atît a inculpatului, cît și a anumitor martori ai acușării solicitați de părți (hotărârile CtEDO în cauzele Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72 și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63).

La fel, Colegiul penal lărgit subliniază că instanța de apel contrar prevederilor art. 371 alin. (1), pct. 2) Cod de procedură penală, în ședința de judecată a dat citire declarațiilor martorilor Labic Natalia, Adam Diana, Jignea Liuba, Jignea Vasile date la urmărirea penală, și ulterior în decizia sa (f.d. 45, vol. II) instanța de apel menționează că versiunea de nevinovăție a inculpatului Armasari Gheorghii este inventată în scop de apărare și e combătută prin declarațiile martorului decisiv Labic Natalia, care a dat declarații sub jurământ, indicând totodată că acestea au fost confirmate prin declarațiile martorilor Jignea Liuba și Jignea Vasile (*de la urmărirea penală*), care au fost însă verificate în ședința instanței de apel prin citirea

declarațiilor acestora, în condițiile în care martorul Jignea Vasile se afla în imposibilitatea de a se deplasa în ședință de judecată a instanței de apel din cauza stării de sănătate, martorul Jignea Liuba a decedat (f.d. 30, vol. II), martorul Adam Diana era plecată peste hotare, iar în cadrul procesului penal nu au fost efectuate careva confruntări a acestor martori cu inculpatul.

În acest sens, se constată că instanța de apel contrar prevederilor art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, a pus la baza hotărârii de condamnare declarațiile martorilor Labic Natalia, Adam Diana, Jignea Vasile, Jignea Liuba, Josan Eugenia, ce li s-a dat citire în lipsa lor fără ca acești martori să fi participat la confruntări cu inculpatul Armasari Gheorghii, sau să fi fost audiați în conformitate cu art. 109 și 110 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit mai notează că în conținutul rechizitoriului, la expunerea faptei (f.d. 140, vol. I), în partea descriptivă a sentinței (f.d.213, vol. I), cât și în fapta constată de instanța de apel (f.d.41-42, vol. II), s-au strecurat și eroari materiale, în privința datei la care a fost săvârșită fapta, fiind indicată greșit data de „12.07.2014”, deși din dispozitivul rechizitoriului (f.d. 147, vol. I) și din materialele cauzei rezultă că fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul Armasari Gheorghii a avut loc la 12.07.2013, mai fiind indicat în fapta constatată de instanța de apel că „*la data de 19.08.2013, Armasari Larisa a decedat*” (f.d. 42, vol. II), ce nu poate fi acceptat de instanța de recurs și urmează a fi corectat.

10. Prin urmare, Colegiul penal lărgit va respinge ca inadmisibil recursul declarat de avocatul Gantea Vasile în numele inculpatului Armasari Gheorghii și va admite recursul declarat de avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului Armasari Gheorghii, constatând că decizia instanței de apel urmează a fi casată total, cu trimiterea cauzei pentru rejudecare, fiindcă s-a confirmat prezența erorii de drept, prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 §1 CEDO, prin neinterogarea nemijlocită a martorilor acuzării.

11. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate și în prezenta decizie, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-

și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, inclusiv în partea individualizării și stabilirii pedepsei, în caz de adoptare a unei soluții de condamnare, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

11.1. Reieșind din motive, că prin sentință inculpatul Armasari Gheorghii Iacov a fost achitat de motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, fiindu-i anulată măsura preventivă – obligarea de nepărăsire a țării aplicată la 26 mai 2014 (f.d. 215, verso, vol. I), instanța de recurs va dispune și eliberarea imediată din penitenciar a inculpatului Armasari Gheorghii Iacov, situația lui revenind la etapa reexaminării apelului procurorului după sentința de achitare.

12. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Gantea Vasile în numele inculpatului Armasari Gheorghii.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului Armasari Gheorghii, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Armasari Gheorghii Iacov**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Armasari Gheorghii Iacov urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă nu are de executat arest preventiv sau pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **15 decembrie 2016.**

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru